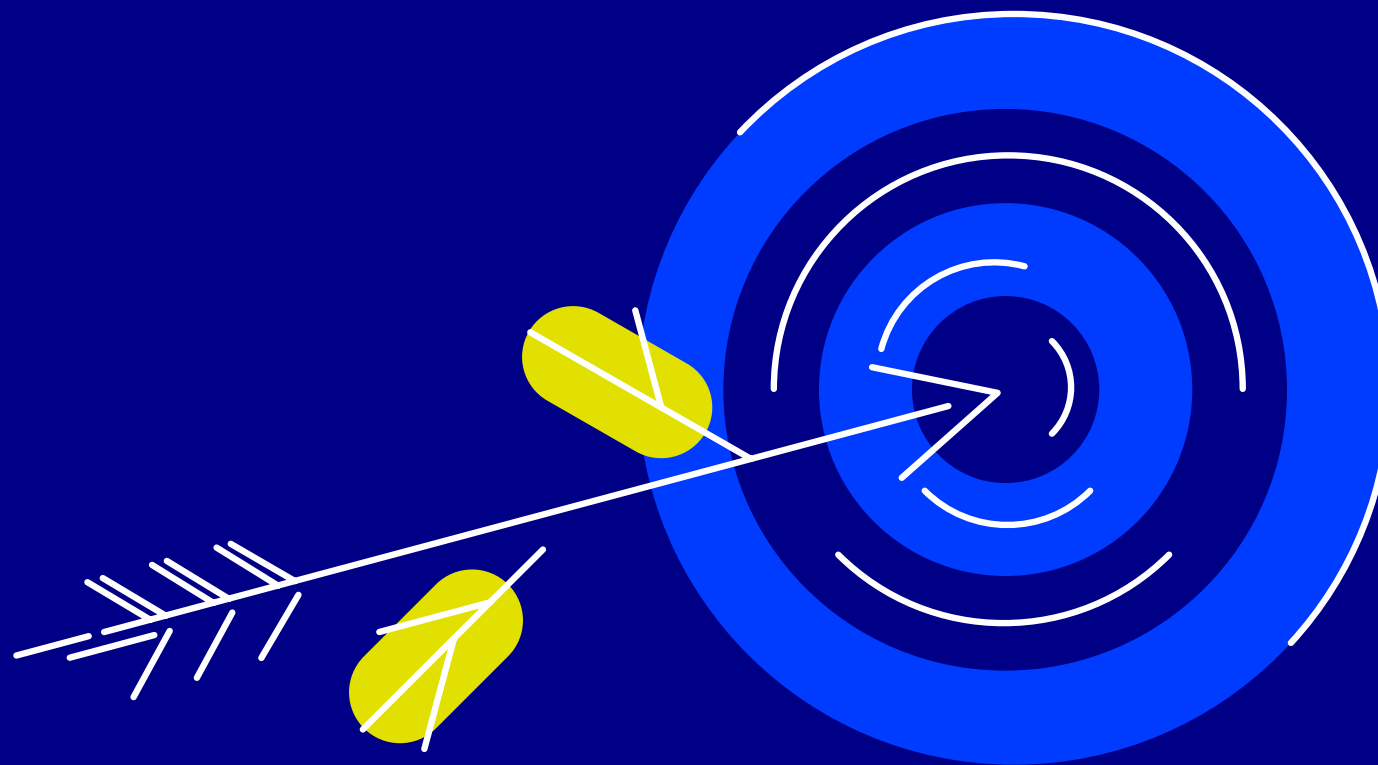

Ligipääsetavate elamuste pakkumine turismis

Jakob Rosin

Maarja Metsla-Rosin

Ligipääsuke OÜ

21. Oktoober 2025

visit estonia

Seminari kodukord ja ligipääsetavus

Ligipääsetavuse sihtrühmad on...

- + Lapsed
- + Noored
- + Eakad
- + Ajutise terviseprobleemidega inimesed
- + Lapsevanemad
- + Võõrkeelne elanikkond
- ✓ Nendne kõigi seas on erinevate erivajaduste ja puuetega inimesi.

Auditid, lihtsamad raportid, ülevaade

Mida analüüs annab?

- Annab ülevaate hetkeolukorrast
- Toob välja probleemkohad ja takistused
- Pakub praktilised lahendused nende kõrvaldamiseks
- Aitab koostada edasist tegevusplaani, arvestades erinevaid vajadusi ja sidudes neid omavahel.

Ligipääsetava füüsilise keskkonna planeerimine ja parendamine

1. Uute ja ainulaadsete lahenduste puhul testi laiemalt.

Kaasa võimalikult palju erinevaid konkreetse sihtrühma esindajaid, et katta kõik olulised vajadused.

2. Üks kasutaja $\neq$ kogu puuderühm!

Iga inimene räägib oma kogemusest, mitte terve puudeliigi eest, juhul kui ei tööta ligipääsetavuse valdkonnas igapäevaselt.

Füüsilise keskkonna planeerimine ja parendamine

3. Erivajadused võivad vahel ka pörkuda.

Oluline on näha tervikpilti, mitte keskenduda ainult ühele vaatenurgale.

4. Kaasa ligipääsetavuse konsultant juba alguses.

Konsultant vaatab ligipääsetavust tervikuna –

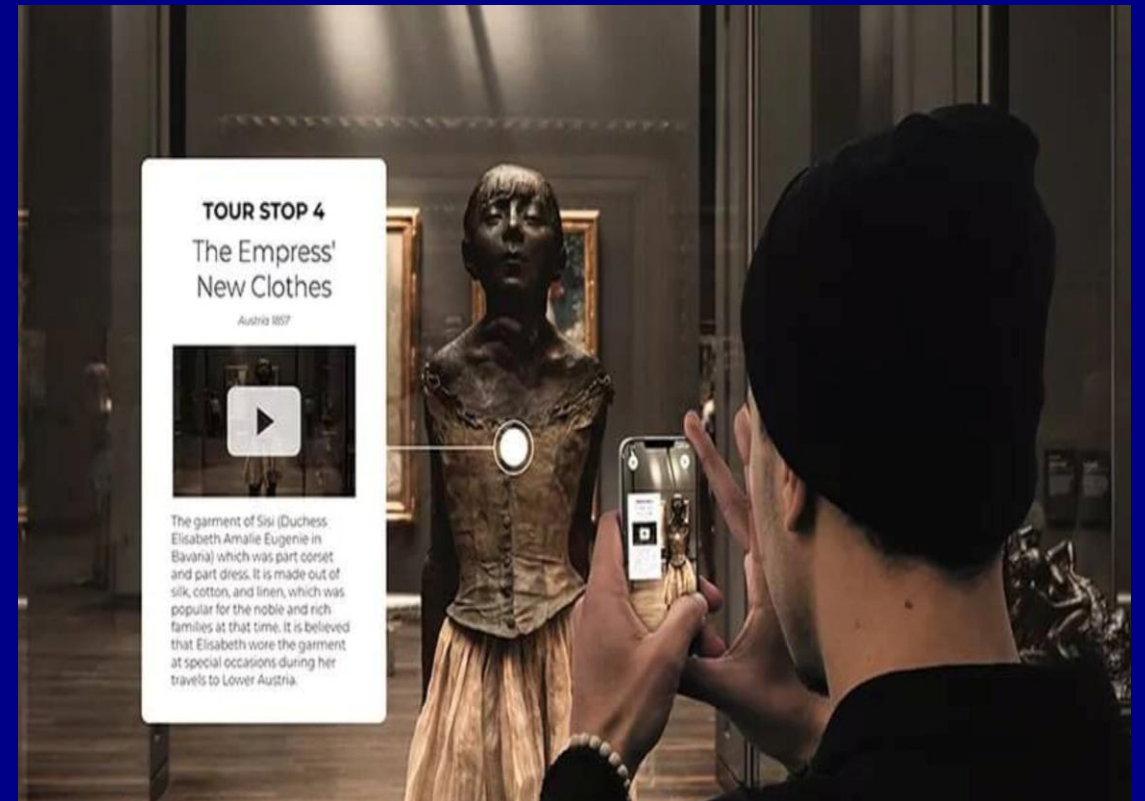
nii ei pea sa ise erinevate erivajaduste lahendusi kokku sobitama ning säästad aega ja raha.

5. Ole tark tellija

Testimised

Iga päev lisandub uusi tehnilisi lahendusi

Täiuslik ligipääsetavus on
nähtamatu!

Rõõmus külastaja

Hakkajad külalised

Kõik on võimalik

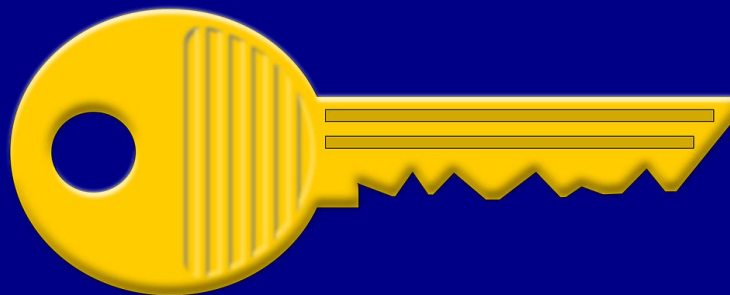

Ka kõrgel tasemel ja uskumatuna näiv

Võti- mitme meelega tajumine

Kuulmine
Nägemine
Kompimine
Haistmine
Maitstmine
Mõistmine

Elamus kuulmise kaudu

- + Olemasolevad helide kasutamine
- + Helimajakad
- + Audiogiidid
- + Helilised eksponaadid
jne

Elamus nägemise kaudu

Videod

Fotod

Kaardid/plaanid

Virtuaalreaalsuse lahendused

Viipekeel

Subtiitrid

jne

Nagu ütlevad klassikud, kui Tallinnasse lähme, siis lähme kohvikusse ja loomaaeda.

Elamus kompimise kaudu

- + Maketid
- + Taktised plaanid
- + Turvaline juhttee
- + Käed külge lahendused
- + Kombatavad eksponaadid
jne

Elamus haistmise ja maitsemise kaudu

Mõistmine

- + Mängulisus
- + Selged sõnumid
- + Lihne keel
- + Kirjeldustõlge
- + Piktogrammide jne

Rohkematele kasutatavad tegevused

Kirjeldustõlge

<https://www.youtube.com/watch?v=1u50eya-V1M&t=5s>

Linnaekskursioon

Liikumisjuhised

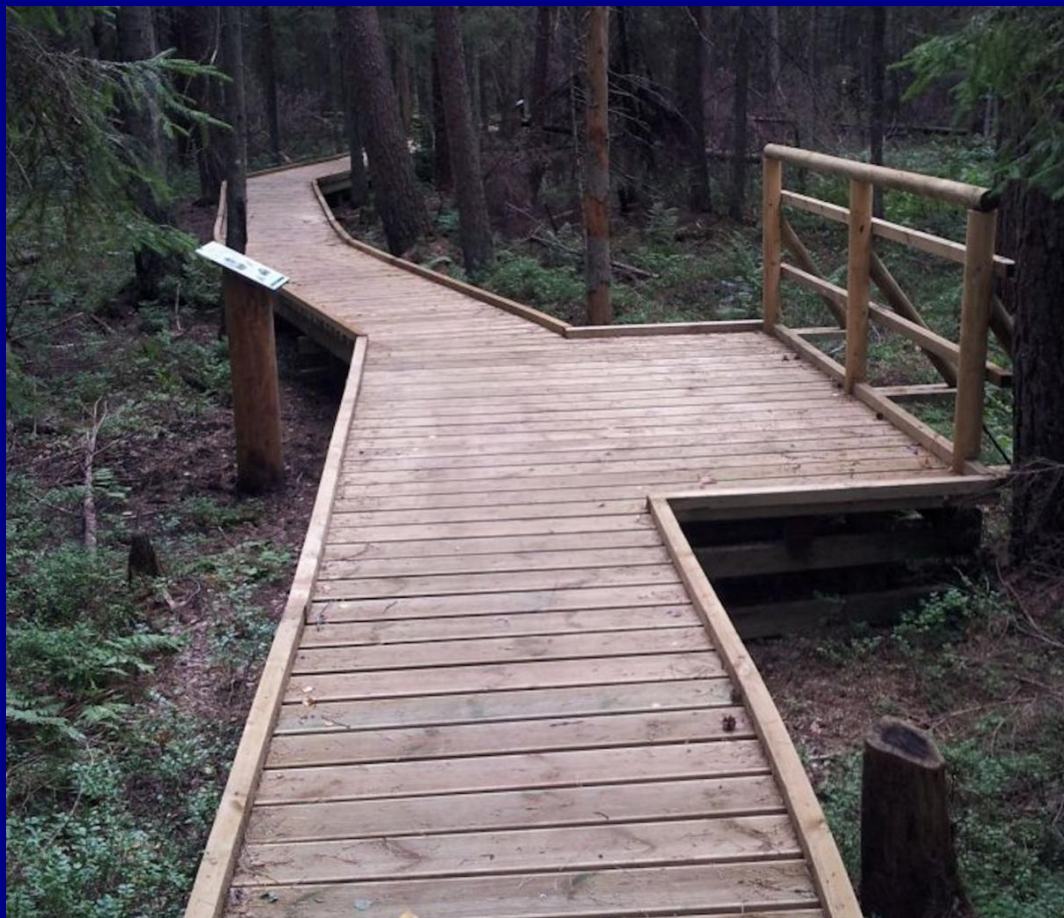
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLCO0LMBPJtfL0IWtxh7XmHlAlCqt006Xy>

Elamused matkarajal

- + Infostendid ja audiopunktid (lihtne keel, punktkiri, pildid jne)
- + Puhkealad ja varjualused
- + Vaateplatvormid
- + Ujumisvõimalus n: rabas jm
- + Loodusteadus punktid-mängud (audiogiid) jne

Matkarajad, laudteed jms

Ratastool ja matkamine

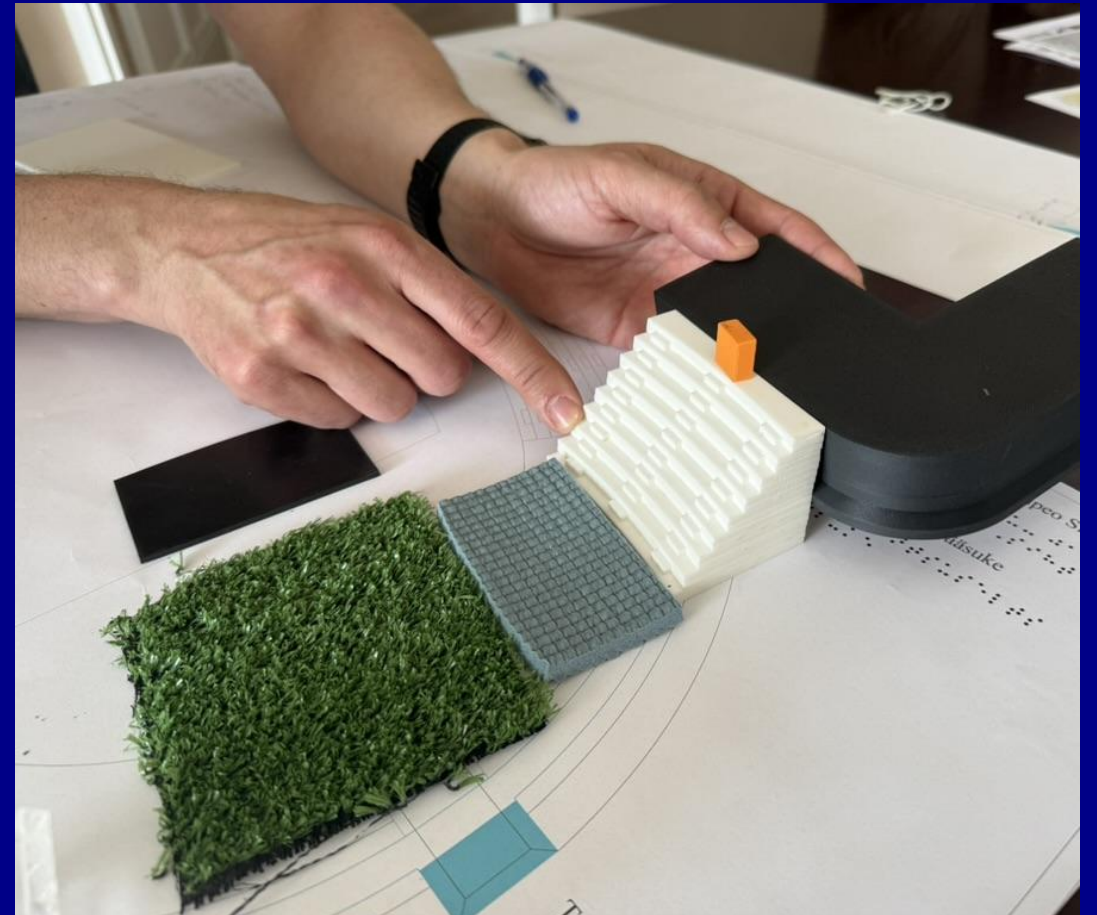
Maketid

Maketid Eestis

Kodukootud

Ligipääsetav rand

Ligipääsetav rand-kellele?

Spad

Haapsalu dresiiniprojekt

Saatan peitub detailides aga lahendused on olemas

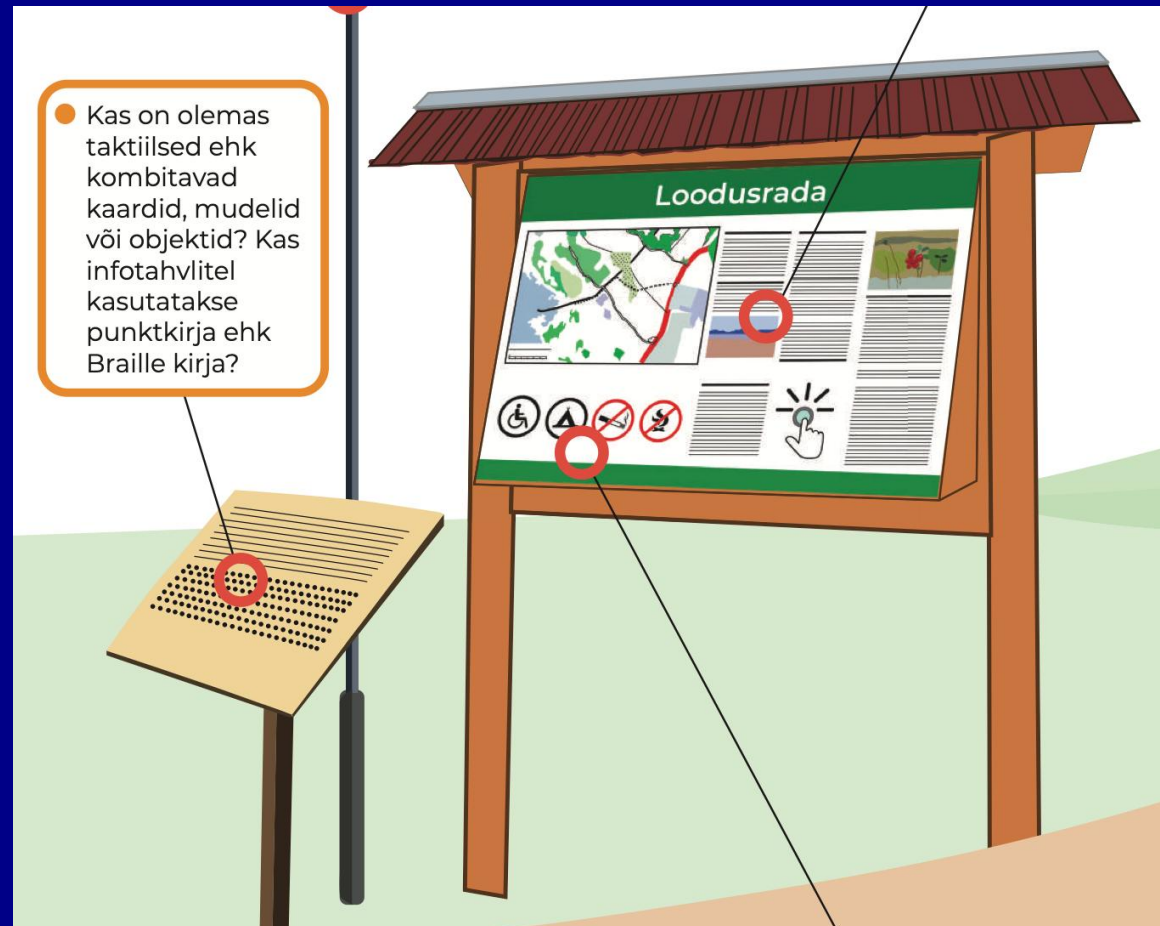

Abi/teenistus koerad vs lemmikloomad

“Muuseumisse on oodatud
pimeda **juhtkoer**.
Teised lemmikloomad ei ole
muuseumisse lubatud.”

Eraldi vaid ühele puudele mõeldes- alati kallim

Näide mitmele meelele mõeldud lahendusest

<https://www.youtube.com/watch?v=rA33UZum9ng>

Helindamise näide

<https://www.youtube.com/watch?v=eKAflVjyNiU>

Mida meeles pidada

1. Lahendused mitmele meelele
2. Mitte erilahendus vaid universaalne lahendus.
3. Paku, mitte ära välista
4. Ka väikesed kohandused võivad tuua palju uusi külastajaid.
5. Kommuniqueeri lihtsalt, ausalt ja arusaadavalt.

Tänud kuulamast!

Autor Ligipääsuke OÜ

Jakob Rosin ja Maarja Metsla-Rosin

Ligipaasuke.ee